

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KBO/2004/83

BETREFT: Basisonderwijs: Bijdrage voor een gesplitste schoolrekening.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 30.11.2004

1.2 Verzoeker

ouder van een leerling.

1.3 CZB

Een fax werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 30 november 2004.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Naar aanleiding van problemen bij het co-ouderschap van de dochter (2de kleuterklas) van betrokken vader, werd voor alle kosten een kinderrekening voorzien door de vrederechter. De moeder heeft het gebruik van die rekening eenzijdig stopgezet. De vader heeft ondertussen aan de school een gesplitste rekening gevraagd. De school wil daarvoor extra kosten (10 euro) aanrekenen.

3. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur

6 december 2004, 14u.

3.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Paul De Winne, Raf Verstegen, Jean Dujardin.

3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Geen.

4. ADVIES VAN DE COMMISSIE

4.1 Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Art. 27

§ 1. In de door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen bijdragen worden gevraagd voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

§ 3. Na overleg binnen de participatieraad of de schoolraad bepalen de schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

Art. 76

Ieder schooljaar krijgen de schoolbesturen een werkingsbudget voor de werking, de uitrusting, het groot onderhoud van hun scholen, voor het werken aan rationeel energiegebruik in hun scholen en voor de kosteloze verstrekking van leerboeken en schoolbehoeften aan de leerlingen.

Bij de aanwending van het werkingsbudget moet ieder schoolbestuur rekening houden met een gelijke behandeling van al zijn gefinancierde of gesubsidieerde scholen en van al zijn leerlingen.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

4.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Verder kunnen geen bijdragen gevraagd worden voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

Het principe van kosteloos onderwijs betekent niet dat aan de ouders geen geld gevraagd mag worden maar betekent wel dat er geen inschrijvingsgeld gevraagd mag worden en dat ze niet moeten betalen voor datgene wat noodzakelijk is voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen of het bereiken van de eindtermen.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

Aanvullend aan het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen er onderwijsactiviteiten en een dienstverlening aan leerlingen, georganiseerd worden die niet noodzakelijk zijn in het kader van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen, zowel binnen of buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen; hiervoor geldt het principe van de kosteloosheid niet. Het gaat om een afzonderlijke dienstverlening die niet verplicht gesteld kan worden en waarvoor een bijdrage aan de ouders gevraagd kan worden.

De Commissie wijst op de onderwijsregelgeving die bepaalt dat het schoolbestuur na advies van de participatieorganen in het schoolreglement de bijdrageregeling duidelijk en volledig opneemt. Het schoolreglement krijgen de ouders bij de inschrijving mee, ten laatste bij de start van een schooljaar. Het is daarbij de bedoeling van de bijdrageregeling dat ouders bij de start van het schooljaar een duidelijk zicht hebben op de kost die het komende schooljaar meebrengt.

De Commissie stelt vast dat de vraag van verzoeker geen kosten betreft die noodzakelijk zijn voor het werken met ontwikkelingsdoelen en eindtermen of het leren en opvoeden in het algemeen. Het betreft administratieve kosten in verband met de communicatie tussen school en ouders.

De Commissie wijst op de bepalingen van het decreet basisonderwijs waarbij gesteld is dat schoolbesturen een werkingsbudget ontvangen voor de werking van de scholen. De kosten die voortvloeien uit het bezorgen van de schoolrekening aan ouders behoren tot de gewone werking van een onderwijsorganisatie.

Verder is er de omzendbrief van het departement onderwijs van 22 januari 1997 (13AC/WJ/SH) waarbij uitleg gegeven wordt over de relatie tussen school en niet-samenlevende ouders (artikel 373 en 374 van het Burgerlijk Wetboek). Alhoewel niet uitdrukkelijk bepaald voor alle gevallen kan bij niet-samenlevende ouders verwacht worden dat de school sommige informatie aan beide ouders bezorgt. Dit is meer bepaald het geval voor schoolresultaten en schoolverrichtingen van de individuele leerling.

De Commissie vraagt zich trouwens af welke omvangrijke ongewone kosten kunnen voortvloeien uit het versturen van één of twee exemplaren van een schoolrekening aan een beperkte groep van niet-samenwonende ouders.

De Commissie komt tot het volgende advies:

Het is in strijd met de bepalingen inzake kosteloosheid van het basisonderwijs om de kosten die voortvloeien uit de mededeling van schoolrekeningen op te nemen in de bijdrageregeling van de ouders. Dit geldt ook voor niet-samenlevende ouders.

Brussel, 6 december 2004

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter